

Sinams, newar teift, ka skolā bijuscho starpā nebuhs neweena tahda, kas skolas benki astahjis zweesch grahmatas aiskrahfn̄, lai zirzeni tur smeltu is tahm gudribas — buhs ari tahdi un Deewam schehl warbuht deesgan daubj. Gribetum tikai jautat, kuru starpā gan buhs samehrā wairak tahdu, kas nodarbojahs ar paſchijsiglihtibū, waj to, kas bijuschi skolā, jeb waj to, kas tur nemas nauw bijuschi?

Bes tam ari tē ir kā ir, ja gribetum „kraht tihru seltu fawā sinatnu puhrā“ weenigi zaur pēdīshwojumeem: kur tē lai buhtu robesħas? Ja gribam pilnigi turetees pehz J. R. Iga domahm, tad nedriħlstatm apmeklet it nekahdas skolas. Mum's wajadsetu spert pat soli tahlak un nelaſit neweenas grahmatas, lai katris pats atraſtu zaur pēdīshwojumeem wiħas sinibas, zik taħku taħs winam wajadsigas, no pašcha fahkuma, no jauma. Bet to jau es nebuh ne-efmu teižis — eefaukfees warbuht J. R. kungs. Sinam's gan ne, un tomehr tas buhtu tikai taisns J. R. Iga pamata domu turpinajums, kur tas atħixi tikai pašchimahixu.

J. R. lgs tā negrib un nesaķa, winsch eewehl nemt preelschīshmes no muhsu attihstiteem lihds-eemihtnekeem, Baltijas Wahzeescheem, eewehl preelschīshmes faimneeziņas un beidsot ari semkopibas kursus, ja tikai tee neaīseit par ilgu, ja tikai tee nepeenem skolas dabu — no tam J. R. lgs, tā mehs jau to sinam, it sevīschki baidahs. Un ar to gan jau peetiks? Ja mums neka wairak naw, tad sinams, un neweens neleegs, tā wiſs tas, ko eeteiz J. R. lgs, neatnestu fawu leelu dāku labuma. Bet ladehk gan lai skola vijschais semkopis ari newaretu wiſus schos lihdsekļus isleetot — un wehl labaki nekā neskolotais? Wiſeem apgalwojumeem par spihti domajam, tā ari praktiskajam semkopim, smeklot is scheem awoteem, buhs jazeesch fahkumā tāpat daschu labu reiſ ūaudējumi. Nekur newarehs cerišķot ne tāhdu preelschīshmes faimneeziņu, ne tāhdu iſ-mehginažumu lauku, kas buhs derigi paraugi wi-

Turzijai visā sawā uswaras laimē vēhdejā laikā japeedīshwo īoti daudz nepatikschanu. Sagaidot no Grieķijas prahwu summu lara atlihdsinajuma, Turku waldiba lihga ar Ottomani banku dehk leelaka aiseleenejuma. Vēhž visjaunakajahm sinahm lihgums ari noslehgts un sultans dabuhs 8 miljonus rubļu. Turku waldibai bij tas jauklais noboms, šo naudu pa leelakai daļai isleetot preeksā lara spehka wajadsibahm un zeetolščnu buhwes. Bet tē nu Turku waldibai radusches stipri schlehrščki zelā. Pirmfahrt Kreewu waldiba, dsirdedama par Turku nodomeem, sultanam visā laipnibā pеebildusi, ka wi-

Ja skola buhs pareisi zelta un masgruntneeku faimneezibas prasijumeem peemehrota, waj tab gan winas audseki nebuhs spehjigaki, drihsak isschirtees schajä tik swarigajä jautajumä, kas winu faimneezibahm kauns, kas labs? Mehs negaidam un negribam tahdas eestahdes, kas zenstos dot jo wairak, jo labak teoreetisku sinashanu saweem audsekiem; muhsu skola ispildihs sawu peenahkumu, audsinadama kreetnus strahdneekus, kas war kertees ar sapratisku, ar patstahwiga spreediuma spehju pee sawa darba: tahdi winas audseki eemihlehs ari sawas faimneezibas, tee peekops ari paschisglichtibu bes weltas maldishanahs, bes leekem spehka tehriuem: muhsu semkopibas skolas buhs teem lihdsinajuji zelus, lai tee waretu seedot wijsus sawus spehkus leetas paschas weizinaschanai.

Wiss te napat pahrrunatais un minetais jau ir tik wišahr pasihstams un atsihts, ta pat warbuht nemais nebuhu biijs wajadfigs, ta J. Reetrumneeka īgam pretim stahtees. Esam pahreezinati, ta wiſahm wiſa domahm par spihti Latweeschu semkopibas skolas dibinaschana ees tapat us preefschu un warbuht wehl jo deenās jo sparigali, ta ta jo deenās jo wairak taps atsihta semkopibas skolas wajadsiba. Bet ta ta ūchini raksiā bes ūchoubishchanahs ari dauds freetnu aſrahdiſumu, ta ta tur maiſti ar pelawahm ari ūelta graudi un ta ta nekas naw tik ūattigs, ta tas, kur jauzahs pateesiba ar wiltu, labs ar launu, tad tomehr turejam par derigu, to drusku pasifiat, ihpaschi tadehk wehl, ta to usnehmusi ūwā paspahre „Balſs“, kur tahda raksta gan nebijam ūgaidiſuchi. Weens woj otrs jau tomehr waretu us ūcha „Balſs“ raksta pamata tapt atturets, pa-balſtit tagad eesahktos preefschdarbus naħlomai Latweeschu maſgruntneeku semkopibas skolai. Weizi-nastim to, zelſtim to un tad ūgaidiſim no taħs ūtmeeskhu ūmokonu taqba netik meen ūkatahs us waldibai wajadseja atzelt Mersinu gubernatoru un likt nobot goda-salutu Austrijas farogam Mersinu oſta, kur jau bij atbraukuschi Austrijas fara-lugifas buhtu Mersinu ūahluschi apſchaudit, ja Turku waldiba buhtu leeguſehs iſpildit Austrijas pagħerej jumus. Sultanam bij għibot negħibot jaġadodahs — Wirsneeku Schaefer u sultans ne par to ne għibot peenemt par Kretas gubernatoru. Par eemeſlu Turku waldiba uſbewuſi to, ta Schaefers eſot Ar menu uemeeru laikha tizis us Armeniju fuhtit is-kaħdas aħrsemju komitejas un tizis toreiſ no Turzijas israidiſits. Schi israidiſchanas pawehle eſo wehl tagad ūpehla un tadehk Schaefers newarobuht par Kretas gubernatoru. — Leelas raiſes sultana darot ari fahds ūchejjis Achmeds Arabijas, laikam no Angleem uſſlubinats, iſſuhi tijis rakstu pa Arabiju un Turziju, kura wiſiż raugs īandin eestahstit, ta wiſu turtiżiġo galwa ne-eſot wiſi sultans, bet wiſi, ūchejjis Achmeds, lam neſen pat-praweetis Muhameds parahbiſeeſ. —

— 70 —

Wahzeescheem pehdejā laikā wairak weetās nahkahs spert stingrus folus, lai aissiahwetu Wahzijas godu tahlā ūweschumā. Ta nonahweto Wahzu misionareu dehk Kihna iskahpis malā Wahzu lara-spehls, lai Kihneeschus pēfpeestu, dot Wahzijai gandarischanu. Daschi Wahzu laiktafti jau no tam runā, fa lara-spehlem hūhschot turpat ari Japoleef. — Lihdsiga wajadsiba Wahzeescheemi radahs us Haïti salas, kur lahdā Wahzijas pawalstneefs, Lüderis wahrbā, bij eeslodfits zeetumā un waikā palaists tikai zaur Seemei-Amerikas Gabeedroto Walstju ūhtna starpā jaukšchanos. Schee gadžumi ūtā it uoderigi wiseem teem, kas īseet us Wahzu juheas-spehka pawairofchanu. Proti tagad, kur ewajadsejees ahrfahrtigi us wairak weetahmi ūhtit lara-kugus, nenahkahs genhiti aifrahbit, fa Wahzijai lara-kugu wehl dāuds par mas un fa ta-

spehlejuschi ūawu pēhdejo graši, ismałkats 100,000 franku zela naudas; tiskpat daudz ismałkats, līpaşpehletajus aissawetu no paşçhlepławibaš. Tome pagahiuschā gadā eelsch Monte-Karlo nonahwej schees 35 zilweli, kas paşpehlejuschi wiſu ūanabadsbu. —

No eeksfchsemehm

Peterburgā, 5. Novembri. Bluhdi. Wakare
deena Peterburgas eemihtnekeem neša gan lee
leelahs raiſes, gan ari daschus jautrus ſtatus. Pro
ſtipram juheas wehjam puhschot, Newa ſahka p
ſehtu pahrpluhdinat. Wehja ſtiprumu war nojeh
no tam, fa dahrfös un alejās tika ſoki no ſakneh
iſgahſti. Uhdenſ, no tahda wehja Newā atpak
dſihts, kahpa 8 pehdaſ 5 zelli pahri par paraſ
angſtumu un ſemakajās weetās ſpeedahs pagraſ
dſihwoſkös, ta ka dascheem tuhſtoscheem zilweku
jamekļe zitur patwehrums, par fo ari pee laika
gahdats. Satikſma bij weetahm ſoti pahrtraukte
par pilſ tiltu wairſ negahja firgu dſelszeli; a
weenlahrſchā braukschana bij aptureta; tikai kah
neeki kahpa pa augsti ſazelto tiltu augſchā, w
ſlidinajahs lejā, pee fam wehjſch ne weenū we
zepruri aifneſa pa ſawu zelu. Eelu malās wee
weetahm ſtahweja behrni, gudrodami, fa pa eelu
laiwas pahri tilt. Protams, fa tahdi ſlati p
ſehtneku dſihwē, neluhkojotees uſ wiſahm nepati

schanahm, rada ari sawu pahrgalwibu un jautrib Tagad pluhdi jaw gandrihs gluschi suduschi, bet v daritais posts buhs ilgi peeminamis, ihpaschi nabag familijahm, kam dsihwoqli ari bes pluhdeem ir mit un aufsti deesgan. Iabomà, fa lasihs dahwana winau postu masinat.

— Isrihkojumi. Neluhkojotees us tam, ka gal
laiks deesgan nenowehliqs, sadsihwe ir Peterburg
loti dñshwa. No mahkflas eestahdehm peemini
teatrus, kas schini laikā nebuh nepeeteek Peter
burgas wajadsibahm. Marijas teatra operā
eelschā tiffschana tihrā laimes lecta, bet ari dram
tislais Aleksandras teatris nespēji ušnemt wiſu
kas gribetu israhdes apmeklet. Schini beidsam
teatri ir tagad ihpaschi eemihlets jauns gabai
„Pagasta atraitne“, kas wakar tika israhdis ja
7. reisu. Par ſcho Karpowa fazerejumu kriti
isrunajahs loti atsinigi. Saturš tahds: zeen
tirgotajs rauga peeglauſtees jaunai atraitne
ſtrupi atraidits, wiſch tai wiſadi ſpihē v
peerunā lahdu weeglyrahti us dedſinashanu. Sch
peelaish tirgotaja augsti apdroſchinatam ſchluhnt
uguni un iſdara to tā, ka atraitne buhtu wa
niga. Schi tad polizeja leel ſaiftit. Bet be
dšamā brihdi wainigais atſihstahs, ka uguni wiſ
peelaibis un tirgotajs pats to uſ tam ſkubinajis. —
Taifni tamlihdsiga atſihſchanahs dod Karpone
„Pagasta atraitnei“ ihpaschu wehrtibu; jo tur i
rahditee garigee dſinekli ir mellejamī paſchōs dw
ſeles dſikumīs, dſiku aif ildeenischkibas garoſas. ſ
pateefiba dara ſwabadi, to ſajuht katriš zilweks, b
retam ir ſpehka deesgan, ſcho ſwabadibū eeguht,

winas labad jaunemahs kauns pasaules preefschā. — Karpow's ir schahdu zilweku tehlojis, kas ar fam pilnu pateesibu atsibamees, lausj tumas war. Sewischki ja-eewehro, fa atsineees naw nekah waronis faraktera sinā; bet ari widus mehra zilw lam dsihwe naw dsihwoschanas wehrts, ja wir truhst pateessbas. — Tahdā sinā Karpowa lugdara glusjhi tiflu eespaidu: wina flatitaju itin fameerina un atswabina. Wehl tihraks un dsihbuhtu lugas eespaids, ja atsibamees, wainiga wainu pa dakat neusfrautu tirgotajam. Wainigas jaw gan ir, bet pate atsibeschahanahs nu wairs neaisgrahbj; jo otru zilweku nelaimē grubsdams, daschs gataws krist lihds. — Par isrihlojumee ruhejahs ari Latweesch'i: ta drihs laikam wifarihkos kahdu konzertu un nedelaš diwi atpaka bija Peterburgā Latweesch'u teatris; israhdija „Sadetas teefibas“. Sakārā ar scho lugu notila Ladaribas heedribā aši zihuini. Schihs lugas labpuje gan buhs schi, fa wina mums mehgina pasneegt no nopeetnas dsihwes; bet wina atbaizt aur fam, fa seewectes sewischkais gods te na

deesgan augstu stahdits un fa seeweeschu fahrt
aistahwe, kam rafstneeze rauga preefschirt publiko
lihdsjuhtibu, ir pahraf pahrspihleta silske. Ma
daschas weetas va fewi nemot ir weeglprahrtigi ra
stitas, ta peemehram tikums un tiziba nereti fri
soboschaná. Bet weená sind „Saudetas teesiba
ir stahdamaš augstaiku, fa daschas no agrak eezeer
tahm lugahm: rafstneeze dsihwes launajahm para
dibahm meklé zehlonus un dod launam darba
laumu algu. — Zaur zihniineem bij Peterburg
Latweescheem preefsch lugas pamodinata til dsihw
interese, fa israhde bij us heidsamo pildita ar a
mekletageem.

— Skandinaweeschu mahkflas ifstahde. Schin
deenäc ir Peterburgā atwehrta mahkflas ifstahd
bur redsami Skandinaweeschu mahkflaneeki sawo
darbōs. Beetprateji ifstahdi lotti slawè, ihpaſo
Sweedru mahkfleneeka Zorna darbus. Bet art n
mahkfleneekam te deesgan ko redset, jo mahkfla a
ſpihd tautu dſihwe un wirau dſimtenes daba. D
Skandinaweeschn ifstahdē dabas bilbes pahrswan
rahda juheas kraftus un meschus seemas sneeg
bet redsam ari kahju zelinu ap pakalnu, lam prett
ifstahw draudvſch̄s negaiſha mahkutis, redsam Jahn
wakarā behrnus lihgsmi dejam, waj prahfigu we
dſihreus runu turam. Wissi schee preekſchmeti Va
weetim it labi ſaprotaſi. Tikai dſehraju tihpſ
nelikahs iſſlopti, lam Latweeschu ifstahdē veekrisi

O deesgan leela loma. — Wairakkahrtahm sche reds
ni notehlotu dseehmineku Ibsenu, kam katriš waibis
yr leezina, ka muhsu preelschâ naw omulibas zilweks,
au fahdns wifur pa ſimteem fateef, het wihrs, kas fawu
u farakteri ir zaur un zauri garigi ifstrahdajis.
Borns, fo jaw peemineju, bij pa ifstahdes laiku at-
brauzis us Peterburgu un tika no ſcheenees mahksle-
neekeem loti godinats.

— Swerdrups. Ap scho paſču laiku Peterburgu apzeemoja zits Skandinaweeschu weesis, Swerdrups, kas weenu laiku wadija Nansenka fügi „Fram“. Winam par godu farikhkotä ſapulzē nöpelnu deht apsweizinats, tas aifrahdija us Kreeweem ka leelaſajeem zeka lausejeem volu pehtijot. Ari tagadejā Swerdrupa abbrauſchana Peterburgā ſtahw ſakarā ar jaunu Kreewu ekspediziiju us ſeemeļu uhdeneem. Prekſch ſchi noluhka grib isleetot ledus lauseju fagus ar ahrfahrtigi leelahm ſvehla maſchinahm. Protams, ka tahds uſſahkums makſatu daudz miljoni rubļu, bet ja wiſch notiktu, tad winam buhtu ari ſaws prakſiſks aprehlinums flaht, jo tahdā atgadījumā tiftu pilnigali iſpehtits uhdens zelsch gar Sibirijs kraſtu, kam tagad tirdsneezibaſ ſinā rodahs arweemu wairak noſihmes, bet kas wehl vamas paſihstams. Vasitaji warbuht atzereſees, ka prekſch kahdeem ga-deem ari Latweeschu juhrneeki ir atraduschees ſchāi zekā. Iadomā, ka ari wiku peedſhwojumi nebuhs bijuſchi welti, bet noberehs ſchi darba turpinata-jeem.

Leela wehtra pagahjusčā nedelā plosijusčēs gar
wifū Baltijas juhrmalu un tāhlač us seemeleem,
nodaridama ne masumu skahdes. Pee Rīgas ap-
gahstas pahri Ieellaiwas, gar juhrmalu wairak
weetās usdīhti fuki sehlli un us laukeem padarits
dauds skahdes, nee ehsahm un ūfakem.

daudi slahdes vee ehlahm un lokeem.
No Witebšas. Draudses pahrraudſſchana.
21. Oktobri muhſu Luteru basnizu apmelleja rets
weefis — kumjemes generalsuperintendents Böttchera
fgs. Generalsuperintendenta fungu pawadija Grī-
was mahzitajs Welzera fgs un Smokenskas mahzi-
tajs. Minetā deenā bij deewkalposchana muhſu ba-
nizā — no rihta Wahzeescheem, pehz pulſten 12
Latweescheem. Superintendenta funga Latweeschu
deewwahrdōs tureja altora rumu par apustula wahr-
deem: Plaujamā ir dauds, bet mas strahdneeku!
Sprediki teiza weetejais mahzitajs. Wakarā superin-
tendentata funga peenehma draudses lozeklus ar luh-
gumeem. Viſi luhdfa, lai dod otru mahzitaju, jo
weens newar ifkalpot diwahm draudsehm. Witebšas
draudsei ween ir wairak kā 8000 dwehſeli un Po-
ložka ar buhs yus til dauds. Kür nu wehl isbrau-
kaſchanahs pa daschahn kolonijsahm?! Tas weenam
zilwelam naw eespehjams. Superintendentata funga
apsoliija brihsā laikā gahdat palihga mahzitaju Bat-
weescheem un ari lahdū datū naudas preefſch jaunās
basnizas buhwes no palihdsibas lahdēs. Deda deenā
generalsuperintendentata funga rewideja basnizas grah-
matas un wakarā wehl peenehma draudses lozeklus
ar luhgumeem. Pehz tam superintendentata funga
aizzekoja tahtak us Smokensku, Mogilewu un tahtak
wehl.

No Warschawas. Milsiga prahwa, lä „Kiewk.“
sino, tapshot isteesata Warschawas teesu palatä par
Nadomä notikuscheem nemeereem koleeras laifä. Schos
notikumus ismeklejot sarakstis 20 sehjumu leels aktu
krahjums, par leezineeksem buhshot wairak nekä 500
zilwelki. Apshuhdsibaas rafcis efot 250 lofschru beess
un prahwas isteeschana aissnemshot daschas nedekas.

Jerwes apgabalā lahdās kahsās 18 žilweli ū ſlimuſchi ar weenabu, karfonim lihdsigu ſlimibū un pehž kahſahm daschi no wineem ari nomiruſchi. Šlimibū atnefuſi lahda jaunawa, kas no Gelsch- Kreewijas uj kahſahm atbraukuſi un zelkā ſaſlimuſi.
(Post.)

Widseme.

Par „Deenas Lävas“ redaktori, lä „Düna-Btg“ siin, tikkshot eezelts bijuschaits leitnants A. Wintera fgs. (A. Wintera fgs ir jau labu laiku ar labahm sekmehm strahdajis pee wairak Latvesshu laikraksteem, to starpvā ari pee „Latv. Avisehm“. Peihdejā laikā winsch peebereja pee „Mahias Weesa“ redaktorī).

No Tirsas. Behru mahziba pa mahjahn. Mahzin mahzibu nokahrtofchanaš un weizinaschanaš dehl muhsu zeen. draudses mahzitajš Kundsinā kgs nu to sah̄l išča eerihkot: satru pagastu sadala wairak eezirknōs; satram eezirknam ir isredsetz wairak isglichtojees haimneeks jeb ta dehls, kusch sawa eezirkna maso behru mahzibu wada, teem usdodams no galwas mahzamos gabalus, tos ſapulzinadams galwas gabalus atfazit, grahmatu atlaſit, kopus bſeedat u. t. t. — Draudses lozelti ar preeku peneim ſchahdu rihzibu, un naw lo ſchaubitees, fa ſchahdā zekā behrni tils labaki preefch ſtolas ſagatawoti un ari winu prahis un ſirdis garigā ſinā

labaki iskopti. A.
No Gaujenes, Nelahga eeradumš. Wezu we-
zais eeradumš schejeeneescheem ir, kapsehtas lambari
vehz lihka paglabaschanas pee sihwà glahstehm un
lihdsnemiteem uskochamajeeem nowehlet aissahjejam
„salbu dusu“. Wasarà to mehds darit kapsehtas lam-
bara preeschâ klajumâ. Buhtu gan loti jawehlahs,
ka zitus labakus eeslatus ewehrojot, scho nelahgo
varadumu sahktu atmet. Kr.

Surseme.

No Leepajas. Trakuliga braukshana. Jau
winu reisu aishrahdijam, ta schejeenes meesneekti braul-
shana ne-andomiai uu aplami uu ar sawu trakuligo

